

Дзеля памяці

У гэты дзень прыйшла вайна...

100 гадоў таму пачалася больш чым трохгадовая акупацыя беларускай зямлі кайзераўскімі войскамі

Форт №10 Брэсцкай крэпасці, узарваны рускімі войскамі пры адступленні, 1915.

Кайзераўскай салдатаў тушаць пажар у Брэсцкай крэпасці, 26 жніўня 1915 года.

Руіны Брэста, 1915.

Цыстэрны з бензінам каля станцыі Жабінка, запаленыя бомбай з аэралапа 23 жніўня 1915 г.

26 жніўня (13 жніўня па старым стылі) 1915 года — нападзабытая і трагічная дата Першай сусветнай вайны. У гэты дзень, роўна 100 гадоў таму, пасля жорсткіх абарончых баёў, руская армія пакінула крэпасць Брэст-Літоўск.

Баявыя дзеянні паступова перамяшчаліся ўсё далей на ўсход, і пачалася больш чым трохгадовая акупацыя беларускай зямлі кайзераўскімі войскамі.

Яшчэ ў сярэдзіне ліпеня 1915 года было прынята рашэнне аб часовам адступленні і адыходзе рускіх войскаў на лінію Рыга—Коўна—Брэст для папаўнення баявых прыпасаў і знішчэння праціўніка маршамі і баямі.

Адыход суправаджаўся разбурэннем мастоў, крэпасцей, стратэгічных аб'ектаў. Да 10 жніўня буйныя сілы нямецкай засяродзіліся ля Брэста, былі зроблены першыя спробы пераходу на правы бераг Буга.

Лафеты ад эвакуяваных рускіх гармат, 1915.

Нямецкая авіяцыя пачала бамбэжкі абарончых умацаванняў і месцаў збору часцей рускай арміі аж да чыгуначнай станцыі «Жабінка». Да 23 жніўня галоўныя сілы праціўніка занялі пазіцыі па лініі Беласток—Брэст—Улодава.

пачунага захаду нямецкай часці пераправіліся цераз Буг у раёне Высока-Літоўска, а з паўночнага захаду аўстра-венгерскай войскі — у раёне Улодава.

Стварылася рэальная пагроза акружэння Брэст-Літоўска. Улічваючы геранію, але няўдалую абарону крэпасцей Нова-Георгіеўск, Осавец, рускім камандваннем было прынята стратэгічнае рашэнне аб эвакуацыі.

Перад адыходам рускай арміі былі падарваны масты і абарончыя умацаванні, знішчаны фабрыкі, электрастанцыі і іншыя стратэгічныя аб'екты, амаль уся прыгонная артылерыя і боепрыпасы свечасоча былі адпраўлены ў тыл.

Крушэнне цягніка ля г. Брэста ад бомбы з нямецкага аэралапа. 12 жніўня (па новым стылі) 1915 г.

Эвакуяваны ўсе дзяржаўныя ўстановы, з сабораў і царкваў зняты званы. З прычыны шматлікіх выбухаў крэпасць і горад ахапіў пажар. Разбурана або пашкоджана было каля 80% будынкаў.

Большасць жыхароў пакінула горад разам з войскамі.

Кайзераўскімі войскамі, якія ўвайшлі 26 жніўня ў Брэст, замест багатай здабычы дастаўся згарэлы спустошаны горад.

Уладзімір ЛІХАДЗЕДАЎ. Фота стагадовай даўнаці з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Чаму ж тады санстанцыя хоча спыніць продаж квасу? Здавалася б, ціпер з новым абсталяваннем можна забывацца пра розныя страшылі наконт таго, што ў бочках то чарвякі заводзяцца, то яшчэ якая жыўнасць. Льецца квас не з бочкі, а з кегі, і тут ужо магчыма гарантаваць якасць напою...

Але галоўны дзяржаўны санітарны ўрач Мінска Наталля Жукава лічыць, што такі вулічны від гандлю састарэў і не адпавядае санітарным нормам.

Санітарна-эпідэміялагічная служба горада правяла ацэнку рэалізацыі харчовых тавараў праз сетку дробнарознічнага гандлю. Мы знайшлі адна тыпныя парушэнні санітарных правілаў: невыкананне тэмпературнага рэжыму пры продажы тавараў, рэалізацыя напою без звестак аб праходжанні спецыяльнага агляду, адсутнасць дакументаў, якія пацвярджаюць правядзенне санпрацоўкі цыстэрнаў і гэтак далей.

Перспектывы на будучыню відаць: на наступным сезоне, гарачым летнім днём, пэўна, ужо не ўдасца задаволіць смагу, каля жоўценых аўтацыстэрнаў.

Але пакуль канчаткова забароны продажы квасу не было, Наталля Жукава раіць суб'ектам гаспадарання, якія рэалізуюць гэты безалкагольны напой, паклапаціцца пра наступнае: прымаць і прадаваць харчовую прадукцыю толькі пры наяўнасці дакументаў, якія сведчаць аб якасці і бяспецы; змяшчаць квас у спецыялізаваных аплабаваных вытворцамі ёмістасцях, якія падлягаюць санітарнай апрацоўцы; захоўваць аднаразовы посуд і тару ва ўмовах, якія выключваюць забруджанне, і г.д.

А прадаўцам не трэба забывацца на асабістую гігіену, ахайны знешні выгляд, спецыяльную чыстую адзежу і галаўны ўбор. І, вядома, у кожнага гандляра квас павіна быць медыцынская даведка аб стане здароўя.

На вуліцах бочак з цёмным пенным напоём становіцца менш, але прыліпнікам разліўнога квасу не варта хвалявацца: канчаткова ён не знікне, ва ўсялякім выпадку застацца ў гандлёвых цэнтрах, установах грамадскага харчавання, летніх кавярнях.

Можа, гэта і не так зручна, але нічога не зробіш. А пакуль намер застаецца намерам, я накіравалася да прыкметнай бочкі — паглядзець, як там ідзе гандаль.

На вуліцы каля +20 па Цяльсію, крыху халаднаваты вецярок, і праз гэта продаж квасу ідзе марудна. Жанчына-прадавачка, салодка пазыхаючы, сядзіць на крэсле і нешта разглядае ў сваім тэлефоне.

Падыходжу бліжэй, на бочцы бачу паперку з коштам (літр — 15 тысяч рублёў, паўлітра — 7500), іншай інфармацыі няма.

Пытаюся, ці купляюць што? Жанчына ўздыхае і кажа, што ўжо хутка вечар, а яна прадала толькі некалькі кубачкаў квасу, а вось калі была спека, увесь напой мог

скончыцца да абеду. Не магу ж пацікавіцца, як яна успрыняла навіну, што ў наступным сезоне такіх вось бочак на вуліцах горада, пэўна, не будзе.

Шкада, гэта ж мая праца, заробак быў нядрэнны. Наступным летам даявачка цяпер інакш разглядаць...

Я падзякавала за размову, купіла кубачак квасу (пэўна, ужо апошні раз вось так, на вуліцы з той самай жоўтай бочкі) ды накіравалася ў краму — паглядзець на выбар традыцыйных славянскіх напіткаў.

Выбар, безумоўна, ёсць, але... Гляджу на адну, другую, трэцюю бутэльку: кансерванты, падсалодкавалнікі і іншыя «немілагучныя» словы. І тэрмін прыдатнасці вялікі — паўгода, год. Але ж і такі квас знаходзіць сваіх пакупнікоў, у адваротным выпадку, не быў бы іх асортэмент такім вялікім. За некалькі апошніх дзесяцігоддзяў старажытнаславянскія напоі пацягнулі модныя заморскія. Многім падабаецца, ды і танней атрымавацца.

Гляджу, хлопец падыходзіць да палічак, бярэ бутэльку цёмнага квасу і апускае я ў цяжку. Спытала, які квас яму больш падабаецца — магазінны ці «вулічны», з бочкі?

Вулічны квасу не давяраю: хто там ведае, адкуль яго наліваюць, колькі ён там знаходзіцца, ці не псуецца ў гэтай пасудзіне? Я вось у магазіне бярэ, усё ж, надзейней, тут і склад прапісаны, і тэрмін прыдатнасці, і дзе зроблены.

Сёння вуліцы горада пакаіда не проста квас — адметны аtryбут эпохі. Адны засмучаюцца, другія радуюцца, трэцяя застаюцца аб'яквымі: не было б, маўляў, большых праблем...

Хрысціна ХІЛЬКО

ДАРЭЧЫ

На вуліцах Масквы ўжо сёлета нельга было набыць упадабаны многімі расіянамі квас. Каб адчуць «той самы смак» сёння, трэба ісці ці ў гандлёвыя сеткі, ці ва ўстановы грамадскага харчавання.

Центр Промышленной Оценки. ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА. ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, офис 1703. Открытое акционерное общество «Витебские продукты», г. Витебск, ул. Воинов-интернационалистов, д. 25. Предмет аукциона: Столовая. Назначение: Помещение общественного питания. Начальная цена с НДС 20% — 896 400 000 белорусских рублей.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ. Лот № 1. Незавершенное законсервированное капитальное строение (цех с пристройкой), инв. № 200/У-82525, общей площадью 670 м², стоимостью 988 000 000 белорусских рублей. Лот № 2. Незавершенное законсервированное капитальное строение (административно-бытовой корпус), инв. № 200/У-82526, общей площадью 272,4 м², стоимостью 981 900 000 белорусских рублей.

Настоящие правила проведения рекламной игры (далее — Правила) разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 №51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Призы от Чемпиона» (далее — Игра или рекламная игра). 1. Организатор рекламной игры... 1.1. Производственно-торговое общество с ограниченной ответственностью «Тайфун»...

ПРАВИЛА РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «Призы от Чемпиона». Член Комиссии случайным образом выбирает письма из лотерона, и розыгрыш призов происходит в следующем порядке: 1. Первые 2 (два) письма определяют участников, выигравших Главные призы (кол-во призов — 2 шт). 2. Последующие 10 (десять) писем определяют участников, выигравших призы первой категории (кол-во призов — 10 шт).